

HALLSTAHAMMARS
KOMMUN

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Vallbyskolan
Läsåret 2021- 2022

Innehåll

Plan mot diskriminering och kränkande behandling	1
Plan mot diskriminering och kränkande behandling	3
Inledning	3
Ansvar och skyldigheter	3
Vad ska planen innehålla?	3
Vision	4
Giltighetstid	4
Ansvariga för planen	4
Delaktighet	4
Elevernas delaktighet	4
Vårdnadshavarnas delaktighet	4
Personalens delaktighet	4
Förankring av planen/kommunikation	5
Utvärdering	5
Utvärdering av arbetet med planen för läsåret 20/21	5
Resultat av utvärderingen	5
Utvärdering av årets plan	5
Det förebyggande och främjande arbetet	5
Kartläggning	5
Tillvägagångssätt	5
Mål	6
Åtgärder för läsåret 21/22	6
Kränkningar	7
Lagens definition av diskriminering	7
Förebyggande arbete mot kränkningar på internet	7
Rutiner för utredning om kränkande behandling	7
Åtgärder och uppföljning	8
Uppföljningskedjan från förvaltning till nämnd	8
Checklista	9

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Inledning

Värdegrundsarbetet sker överallt och hela tiden. Barn och elever ska kunna känna sig trygga och få vara som de vill vara. De ska kunna påverka sin egen skolsituation genom delaktighet och inflytande och samtidigt utveckla förmågor för att aktivt kunna verka i demokratin.

- Värdegrunden omfattar
- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor¹

Ansvar och skyldigheter

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.²

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling.

Tanken är att planen ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där.

Därför måste det alltid göras en kartläggning. Det är viktigt att eleverna är med i arbetet med att ta fram planen. De är experter på hur situationen är. Utifrån kartläggningen bestäms vad som ska göras under året.

Vad ska planen innehålla?

- Beskrivning över vad personalen ska göra om det händer något akut. Hur det förebyggande arbetet ska gå till och följas upp.
- Eleverna ska delta i arbetet med att göra, följa upp och utvärdera planen.
- Det ska även beskrivas hur planen ska göras känd bland barn, elever och föräldrar.³

---

¹ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/vardegrund>

² Skollagen (2010:800) 6 kap. 8 §.

³ <https://beo.skolinspektionen.se/sv/Om-BEO/veta-mer-om-lagen-/Planer-mot-krankande-behandling-och-diskriminering/>

Vision

Vallbyskolans vision är att skolans alla elever och all personal ska ha en trygg vistelse på skolan, fri från alla former av kränkande behandling och diskriminering. Alla elever ska under sin tid på skolan uppleva att de har samma rättigheter oberoende av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion och trosuppfattning, funktionsnedsättning och ålder.

Giltighetstid

Planen är giltig från och med 21-09-01 t o m 21-12-31

Ansvariga för planen

Rektor tillsammans med elevhälsoteamet är ansvariga för planens upprättande, uppföljning samt revidering. Då rektorstjänsten f n är vakant på Vallbyskolan har elevhälsoteamet ansvarat för planens upprättande. Planen kan komma att revideras när ny rektor tillträtt.

Delaktighet

Elevernas delaktighet

Det är av största vikt att eleverna uppmuntras att delta i skolans främjande arbete samt i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Detta gäller både det förberedande arbetet, genomförandet och det uppföljande/utvärderande arbetet.

Arbetet med att tydliggöra och efterleva skolans värderingsgrund pågår kontinuerligt i den dagliga verksamheten men under höstterminens början finns ett särskilt fokus på att involvera eleverna i arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling och i skolans värdegrundsarbete. Likabehandlingsfrågor kommer att diskuteras i klasserna likaså de värdegrundsord och ordningsregler som finns i dokumentet *Vallbyskolans Förhållningssätt, Förväntansdokument, Ordningsregler Läsåret 2021-2022* (finns bifogat planen, se bilaga). Värdegrundsarbetet kommer att vara en stående punkt vid elevrådets möten under läsåret. Genom den trygghetsenkät som genomförts under förra läsåret har eleverna anonymt kunnat påverka planen. I enkäten har det funnits utrymme att komma med idéer om hur skolan ska arbeta både åtgärdande och förebyggande kring diskriminering och kränkande behandling samt hur man kan arbeta för att främja en trygg skolmiljö.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare kommer digitalt eller direkt, att informeras om att den nya planen finns och uppmanas ta del av dess innehåll för att på så sätt få kännedom om hur skolan arbetar med frågorna. Vårdnadshavare ska också göras medvetna om den möjlighet de har att kontinuerligt under läsåret komma med åsikter kring det arbete som bedrivs för att Vallbyskolan ska leva upp till det som står i planen, samt med egna förslag kring förbättringar inom området. Arbeta mot kränkningar och diskriminering kommer att finnas som en punkt under höstens föräldramöten.

Personalens delaktighet

För att belysa och medvetandegöra vad skolan faktiskt arbetar med, är det viktigt att alla är insatta i planens innehåll och engagerade i arbetet.

Innan planen har fastställts har först hela personalgruppen i kollegiemöte och därefter elevhälsoteamet, diskuterat och kommenterat den samt *Vallbyskolans Förhållningssätt, Förväntansdokument, Ordningsregler Läsåret 2021-2022* (se bilaga).

I det löpande arbetet med planens innehåll och utförande ska all personal känna till vad som är

aktuellt och inkluderas i arbetet. Detta är särskilt viktigt då en stor del i det främjande och förebyggande arbetet pågår i lektionssalar, korridorer och på andra mötesplatser i det dagliga arbetet.

Förankring av planen/kommunikation

Klasslärarna har i uppgift att informera sina klasser om planen och samtala om dess innehåll. Planen ska finnas lättillgänglig för elever, vårdnadshavare samt personal både digitalt och i ”pappersform”. Målet är att alla elever ska känna till att planen finns och var de kan ta del av den. Det är av särskild vikt att eleverna känner till vilka rutiner Vallbyskolan har i händelse av att någon upplever sig ha blivit kränkt eller diskriminerad.

Utvärdering

Utvärdering av arbetet med planen för läsåret 20/21

Utvärdering av arbetet enligt planen ingår i skolans årliga systematiska kvalitetsarbete.

Resultat av utvärderingen

Utvärdering av årets plan

Denna plan ska utvärderas innan revidering/skapandet av en ny plan. Tidsmässigt bör utvärderingen ske under läsårets sista veckor 2022. Ansvariga för att detta sker är elevhälsoteamet tillsammans med rektor/biträdande rektor. Vid utvärderingen ska elever och personal vara delaktiga. De specifika insatser som finns i planen ska fortlöpande utvärderas

Det förebyggande och främjande arbetet

Kartläggning

Vallbyskolan har en god skolmiljö som genomsyras av respekt och tolerans för varandras olikheter men förbättringar behövs trots det. Kartläggningens resultat pekar på att det finns vissa områden man behöver arbeta extra med. Framförallt gäller det vad man inte ska säga till varandra samt att det aldrig är accepterat att använda våld i något sammanhang. Kartläggningen visar tydligt att eleverna på skolan och i fritidsverksamheten behöver stärkas i och få mer kunskap om, hur hantera och uttrycka känslor som blossar upp.

Mycket glädjande är att incidenter och händelser som föranlett kränkingsanmälan, minskat jämfört med förra och förrförra läsåret.

Tillvägagångssätt

Inför upprättandet av denna plan har en kartläggning bestående av elevsamtal, elevenkät och sammanställning/analys av de kränkingsanmälningar som inkommit under läsåret 2020/2021, gjorts.

Mål

Antalet upplevda kränkningar ska minska. Visionen är att ingen – varken barn/elever eller personal - ska uppleva sig kränkt eller diskriminerad i skolan, i anslutning till den eller digitalt med koppling till skolan.

Elevernas förmåga att uttrycka starka känslor på ett konstruktivt sätt ska stärkas. Mätpunkter för båda målområdena kommer att fastställas av EHT under hösten.

Åtgärder för läsåret 21/22

All verksamheten på Vallbyskolan ska kännetecknas av trygghet och en miljö som främjar goda möten mellan elever och mellan elever och personal. Det vardagliga mötet mellan de som befinner sig på skolan, såväl elever som personal, ska ömsesidigt präglas av det förhållningssätt som Vallbyskolan antagit: ”Vi vill varandra väl, vi gör varandra bra”. Rektor, personal och elever har ett gemensamt ansvar att skapa ett gott arbetsklimat och skolans organisation och kultur ska formas på ett sätt som främjar en miljö fri från diskriminering och kränkande behandling.

Kunskapsinventering i lämplig form både hos elever och personal inom områdena kön, könsidentitet/könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion och trosuppfattning, funktionsnedsättning och ålder ska göras. Det som framkommer vid inventeringen tas tillvara i skolans främjande och förebyggande arbete. Inventering bland eleverna sker på sätt som klasslärare bedömer lämpligt och inventering bland personal sker i förekommande kollegium under höstterminen. Ansvarig för det senare är skolans elevhälsoteam.

Fortbildning av personal i någon form kan bli aktuell om sådan visar sig behövas efter kunskapsinventeringen.

Elevhälsoteamet kommer tills vidare att ha ett samordnande och drivande ansvar för arbetet med att främja trygghet och likabehandling. Huvudansvaret för detta arbete har tidigare skolans Trygghetsteam under ledning av elevhälsocoach haft men p g r a sjukdom mm är Trygghetsteamet för närvarande inaktivt. Elevhälsoteamets uppgift avseende det främjande arbetet finns definierat på s 12 i *Vallbyskolans Förhållningssätt, Förväntansdokument, Ordningsregler Läsåret 2021-2022*.

Läromedelsinventering. En läromedelsinventering ska göras under vårterminen för att säkerställa att skolans litteratur inte kan uppfattas som kränkande eller diskriminerande. I kollegiet kommer samtal hållas för att lyfta frågan om något av våra läromedel kan uppfattas som kränkande utifrån kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder.

Stopp min kropp. Stopp! Min kropp! - skolmaterial vänder sig till barn mellan 7 och 9 år och är ett konkret verktyg framtaget av Rädda Barnen att använda i samtal om känslor, kroppen och gränser. Under hösten 2021 kommer aktiviteter på detta tema med Rädda Barnens material som stöd, att genomföras på skolan.

Samtal om mötet med elever i undervisningen. Även om ingen lärare vill favorisera någon elev finns det alltid en risk att det uppfattas som att detta sker. Personalen på skolan kommer därför få tid att prata om ämnet och få möjlighet fundera över hur man själv agerar och reagerar i olika situationer. Det finns mycket i det sociala samspelet som ”sker av sig självt” och målet

med denna insats är att synliggöra vad som händer för att mer medvetet kunna möta eleverna och minska risken att eleverna upplever favorisering.

Kränkningar

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.⁴

Lagens definition av diskriminering

En förenklad beskrivning av lagens definition av diskriminering är att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

- Kön
- Könidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder⁵

Förebyggande arbete mot kränkningar på internet

Allt fler anmälningar som kommer till BEO handlar om kränkningar och mobbning på internet och sociala medier. Ofta börjar det i skolan och fortsätter när barnet eller eleven kommit hem.

Skollagen kräver att den som driver skolan utreder mobbning och kränkningar som sker på skolan eller har anknytning till skolan. Du som arbetar på skolan och ser en kränkning måste anmäla det till rektorn. Det spelar ingen roll om det skett i korridoren, på skolgården eller på internet.⁶

Rutiner för utredning om kränkande behandling

1. Den som ser händelsen eller som först får informationen från en elev, fyller i rutan ”kortfattad beskrivning av händelsen”, ”kortfattad- beskrivning av ev åtgärder som redan vidtagits” samt personuppgifter på sidan 2 av blanketten ”Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier.

---

⁴ Skollagen (2010:800) 6 kap. 10 §

⁵ <http://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/>

⁶ <https://beo.skolinspektionen.se/sv/For-huvudman/krankningar-pa-internet/>

2. Beroende på vad som inträffat tas kontakt direkt med vårdnadshavare till de inblandade, alternativt rektor eller trygghetsteam (kurator, elevhälsocoacher).
3. Blanketten lämnas i sin helhet (enbart första sidan samt personuppgifter på sidan 2 behöver fyllas i) till trygghetsteamet.
4. Trygghetsteamet utreder händelsen vidare samt beslutar – vid behov i samverkan med övriga i elevhälsoteamet - om åtgärder mm.
5. Trygghetsteamet skickar av rektor påskrivna *kopia av blankettens första sida* till skolförvaltningen för registrering.
6. När den kopierade och undertecknade förstasidan diarieförts och återsänts till skolan, häftas den fast vid de andra pappren.
7. Kopior görs av den diarieförda kränkingsanmälan och läggs i inblandade elevers akter.

Åtgärder och uppföljning

Varje situation och upplevelse är unik och åtgärder och uppföljning anpassas därför utifrån varje enskilt ärende. Särskild vikt ska läggas vid kommunikation med de inblandade och deras vårdnadshavare. EHT har ett särskilt ansvar för att alla stegen i processen följs och utförs på ett sätt som gynnar alla parter.

Uppföljningskedjan från förvaltning till nämnd

Skolorna skickar skyndsamt in anmälan om kränkande behandling till Barn- och utbildningsförvaltningen där de registreras. Vid varje nämndmöte redogörs antal kränkningar samt dess diskrimineringsgrund. I anslutning till avslutad termin redovisas även en mer ingående sammanställning. Inga redovisningar innehåller några namn på elever eller specifika händelser.

Checklista

- Skolans vision
- Giltighetstid för planen
- Vilka som är ansvariga
- Vilka som är delaktiga:
  - Eleverna
  - Vårdnadshavarna
  - Personalen
- Hur planen ska förankras/kommuniceras
- Utvärdering av arbetet som skett under året
- Resultatet av utvärderingen
- Kartläggning över vilka utvecklingsområden som finns
- Hur man arbetar med kartläggningen och vilka mål man ska nå
- Hur skolan arbetar med rutiner, anmälningar samt åtgärder och uppföljning av kränkningar
- Skickas till Skolintendent för vidare distribuering